

VZOROVÝ PROVOZNÍ ŘÁD LÉKÁRNY

I. Základní údaje

1. **Název**
2. **Adresa**
3. **Číslo telefonu, faxu, e-mailu pracoviště**
4. **IČ (je-li již přiděleno)**
5. **Provozní doba**
6. **Jméno vedoucího lékárníka**
7. **Jméno odborného zástupce**
8. **Jméno a adresa provozovatele, IČO, DIČ**

II. Obecné údaje

Zásady hygienického režimu vycházejí z ustanovení platného Českého a Evropského lékopisu, Vyhlášky č. 84/2008Sb., o správné lékárenské praxi a Vyhlášky č. 306/2012 Sb., o podmínkách předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a o hygienických požadavcích na provoz zdravotnických zařízení a ústavů sociální péče v platném znění a platných pokynů MZČR a SÚKL.

Použité zkratky:

ČP	Čisté prostory
F	Farmaceut
FA	Farmaceutický asistent
HVLP	Hromadně vyráběné léčivé přípravky
LP	Léčivý přípravek
MZČR	Ministerstvo zdravotnictví ČR
SLP	Správná lékárenská praxe
SÚKL	Státní ústav pro kontrolu léčiv
ZP	Zdravotnický prostředek

2.6. Cizí osoby mají přístup, mimo prostory určené veřejnosti, pouze do vyhrazených místností lékárny za doprovodu pracovníka lékárny. Pohyb všech osob v prostoru lékárny se řídí ustanoveními hygienického režimu.

1. Charakteristika a zaměření pracoviště, rozsah poskytované péče

Lékárna je zařízením lékárenské péče, zajišťuje lékárenskou a klinickofarmaceutickou péči (viz Zákon č. 372/2011Sb. o zdravotních službách). Jejím hlavním úkolem je zabezpečit obyvatelstvo, zdravotnická zařízení a další zařízení a organizace léčivy, zdravotnickými prostředky a doplňkovým sortimentem.

Lékárna plní zejména tyto úkoly: *Výběr dle skutečně poskytovaných činností*

- Zajištění lékárenské a klinickofarmaceutické péče (viz Zákon č. 372/2011Sb. o zdravotních službách)
- připravuje a vydává léčivé přípravky, doplňky stravy, zdravotnické prostředky a další lékárenský sortiment

- zabezpečuje pro zdravotnická zařízení léčivé přípravky, zdravotnické prostředky a další doplňkový sortiment
- koná pohotovostní lékárenskou službu (dále jen PLS), pokud je k tomu určena
- zajišťuje předepsanou kontrolu
- zajištění činnosti klinické farmacie s cílem přispívat k optimalizaci terapie, zvyšování účinnosti a bezpečnosti užívaných léčiv.
- poskytuje lékařům a dalším zdravotnickým pracovníkům odborné informace
- instruuje zdravotnické pracovníky o zásadách uchovávání a úpravy léčiv
- vede předepsanou dokumentaci, záznamy a evidenci
- zajišťuje konzultační služby lékového poradenství a další služby v oblasti prevence a včasného rozpoznávání onemocnění. Mezi tyto služby patří screening diabetu, poradenství o odvykání kouření a snížení tělesné hmotnosti, konzultační činnost zaměřená na posuzování a kontrolu bezpečného a účelného užívání léčiv apod.
- Při provádění těchto činností se zařízení lékárenské péče řídí platnou legislativou a Doporučenými postupy ČLnK. (*Doporučený postup ČLnK Selfmonitoring glykemie v lékárně*)
- podílí se na zvyšování zdravotního uvědomění obyvatelstva a vytváření zdravých životních podmínek
- v případě potřeby plní zvláštní úkoly dle pokynů registrujících orgánů
- podílí se na zajištění klinického hodnocení humánních léčivých přípravků

Seznam odborných pracovišť (dle *Souhlasného závazného stanoviska k technickému a věcnému vybavení zdravotnického zařízení* vydaného SÚKL)

uvést výčet pracovišť

2. Seznam hlavních provozních místností a jejich vybavení.

Včetně:

- *nábytek (se snadno omyvatelnými povrchy)*
- *charakter stěn (omyvatelné ano/ne)*
- *podlahy (snadno čistitelné a dezinfikovatelné)*
- *přístrojové vybavení*

Jednotlivé místnosti lékárny slouží jen k účelům, ke kterým byly určeny. Zaměstnanci vykonávají pouze činnost, která jim byla stanovena v náplni práce na základě získané kvalifikace. Při vykonávání činnosti se zaměstnanci řídí platnými předpisy a vnitřními směrnici pracoviště.

Zařizovací předměty a vybavení nábytkem – dle účelu použití jednotlivých provozních a pomocných místností – omyvatelné a dezinfikovatelné povrchy. Podlahové krytiny jsou omyvatelné, snadno dezinfikovatelné, keramické obklady dle účelu využití jednotlivých provozních a pomocných místností.

3. Vedlejší provozní a pomocné místnosti

vyjmenovat a počet

4. Hygienické vybavení (počet kabin WC, umyvadla)

Doplnit počet kabin WC, umyvadel.

5. Dezinfekční režim

(dezinfekce ploch, povrchů, nástrojů a pomůcek, materiálů, pokožky) – jakými přípravky, způsob střídání, frekvence, kdo zodpovídá, metoda dezinfekce.

Za dodržování sanitačního programu v plném rozsahu je zodpovědný vedoucí lékárník nebo osoba jím pověřená. Pracovníci provádějící úklid musí být odpovídajícím způsobem proškoleni a mají činnost uvedenou v pracovní náplni.

V sanitačním programu lékárny je uveden seznam místností, plán rozpisu úklidových prací, časových intervalů, používaných dezinfekčních prostředků a osob odpovědných za úklid.

- Dezinfekce ploch i předmětů vychází z Vyhlášky MZ ČR č. 306/2012 Sb. Při dezinfekci se postupuje podle návodu výrobce, dodržuje se výrobcem předepsaná koncentrace a doba působení
- Za správné používání a dávkování dezinfekčních přípravků zodpovídá Dvojice dezinfekčních prostředků s různou účinnou látkou je uveden v Desinfekčním řádu (příloha Provozního řádu). Doporučená doba střídání přípravků určených k desinfekci ploch je 1-2 měsíce, ev. do spotřebování načatého balení. S výjimkou u čistých prostor pro aseptickou přípravu léčiv – doporučená frekvence výměny je 14 dnů. Přípravky určené k desinfekci rukou se nestřídají, jejich záměna se provádí např. v případě iritace pokožky.
- Desinfekce ploch je prováděna pouze na místech se zvýšeným rizikem mikrobiální nákazy, ostatní prostory lékárny jsou uklízeny dle sanitačního programu běžnými čisticími prostředky.
- Zohledňuje se účinnost zvoleného postupu a spektrum dezinfekční účinnosti, používají se pouze přípravky s virucidním účinkem.
- Jsou dodržovány zásady ochrany zdraví a používají se osobní ochranné prostředky.
- Pracovní dezinfekční roztoky jsou připravovány denně a to v co nejkratší dobu před použitím.
- Při kontaminaci prostor a ploch biologickým materiálem se provede okamžitá dekontaminace potřísněného místa překrytím mulem nebo papírovou vatou dokonale smočenou v účinném virucidním dezinfekčním roztoku, po expozici se očistí obvyklým způsobem.

V případě poranění personálu ostrým kontaminovaným předmětem se postupuje podle § 75b zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 473/2008 Sb., o systému epidemiologické bdělosti pro vybrané infekce, ve znění pozdějších předpisů. Takové poranění se hlásí místně příslušnému OOVZ, který rozhodne o dalším postupu.

6. Ošetření pomůcek a obalů

Skleněné, kovové a plastové pomůcky

Pomůcky určené pro přípravu IPLP se rozlišují dle použitého materiálu na:

- skleněné či porcelánové pomůcky (kádinky, tyčinky, válec, třenka s třerkou),
- kovové pomůcky (lžíce, kopistky, třenky, třerky, kovové čípkové formy, části strojků Capsicard)
- plastové pomůcky (strojky pro plnění želatinových tobolek, melaminové třenky s třerkou).

Ošetřují se následujícím způsobem:

- 1) Před mytím se vždy provádí **mechanická očista**, tj. odstranění podstatné části hrubého znečištění, mastného podílu apod.
- 2) K **vlastnímu mytí** lze použít mycí automat nebo ruční mytí. Ruční mytí se provádí v teplém roztoku detergentu potřebné koncentrace a poté se důkladně opláchne studenou pitnou vodou. U obou způsobů mytí je nutné poslední oplach provést čistou vodou. V mycím automatu se postupuje dle pokynů výrobce, poslední oplach čistou vodou je většinou součástí cyklu.

Následuje **sušení** pomůcek. Pokud je použit horkovzdušný sterilizátor k sušení, lze skleněné, porcelánové a kovové pomůcky sušit při teplotě 160°C - 180°C nebo nižší. Sterilizace se řídí vyhláškou

č. 306/2012 Sb., viz dále Sterilizační technika. U plastových pomůcek je třeba vždy postupovat dle pokynů výrobce. Obvykle se suší při teplotě do 60°C. Pomůcky lze nechat i volně uschnout a vytřít do sucha jednorázovou utěrkou.

Obaly

Obaly určené pro přípravu IPLP se rozlišují dle použitého materiálu na:

- skleněné (lékovky, vialky, NTS lahve)
- plastové (PVC kelímky, uzávěry k lékovkám, kapací plastové lahvičky z polyethylenu typu Bralen, Liten, aj.)
- pryžové (uzávěry k NTS lahvím, Sano kapátka aj.)

Konečné obaly pro připravené léčivé přípravky mohou být dodávány již ošetřené sterilizační dávkou 25 kGy. Po prvním otevření ochranného plastového obalu vícenásobného balení je doba použitelnosti u kelímků nebo lékovek určených pro nesterilní přípravu stanovena na 1 měsíc, pokud jsou uloženy v uzavřeném prostoru. V případě, že se jedná o finální obaly pro sterilní přípravky (např. oční kapky nebo vody s protimikrobní přísadou), je nutné spotřebovat obaly ihned po otevření.

Kelímky a aplikátory typu unguator jsou již připravené k použití bez nutnosti mytí v lékárně (vyznačeno na sekundárním obalu kelímku).

Obaly, které nejsou ošetřeny ionizační dávkou a u kterých výrobce neuvádí informaci o možnosti použití bez dalšího mytí v lékárně, je nutno v lékárně umýt a usušit.

Mytí se provádí oplachem v teplé pitné vodě nebo pomocí mycího automatu. U obou způsobů mytí je nutné poslední oplach provést čistou vodou. V případě použití mycího automatu jen pokud není součástí mycího cyklu.

Skleněné a kovové obaly lze sušit dle pokynů výrobce při teplotě 160°C - 180°C.

Sterilizace se řídí vyhl. č. 306/2012 Sb., viz dále Sterilizační technika

Před použitím lze dezinfikovat např. 70% alkoholem (isopropylalkohol, ethanol).

Pro sterilizaci obalů lze použít i dalších vhodných způsobů sterilizace, pokud lékárna může využít služeb centrální sterilizace.

7. Sterilizační technika

Je-li sterilizační technika: typ sterilizátoru, jeho objem, výrobní číslo, prostorové umístění, druh sterilizovaného materiálu, fyzikální parametry (např. teplota, tlak, doba expozice u parního sterilizátoru, teplota a doba expozice u horkovzdušného sterilizátoru). Záznamy o sterilizaci vedeny kým a jak, kdo zodpovídá. Kontroly účinnosti sterilizačního cyklu chemickými testy, procesovými testy frekvence jejich provádění, evidence výsledků. Provádění biologických testů účinnosti sterilizace, v jakých intervalech, kdo zajišťuje. Frekvence technické kontroly sterilizačního přístroje staršího 10 let. Používaný obalový materiál, způsob uložení vysterilizovaného materiálu, dezinfekce úložných prostor. Případně uvést smluvní zařízení, které provádí sterilizaci pro lékárnu, druh sterilizovaného materiálu, zabezpečení při transportu.

Sterilizace je proces, který zabezpečuje usmrcení všech životaschopných mikroorganismů. Cílem těchto postupů je zajistit hladinu sterilizační jistoty 10^{-6} , která značí pravděpodobnost existence výskytu nejvýše jednoho životaschopného mikroorganismu v 1×10^6 položek konečného léčivého přípravku.

Nedílnou součástí sterilizace je předsterilizační příprava, kontrola sterilizačního procesu a sterilizovaného materiálu chemickými testy, kontrola účinnosti sterilizace nebiologickými, případně i biologickými indikátory.

Předsterilizační příprava sestává z důkladně provedené mechanické očisty (mytí), včetně dezinfekce, oplachu čistěnou vodou, osušení a zabalení sterilizovaného předmětu. Aby sterilizace byla účinná, musí být požadovaným podmínkám sterilizačního působení podroben rovnoměrně veškerý sterilizovaný materiál.

Doba použitelnosti po sterilizaci je závislá na způsobu sterilizace a na tom, jaký obal byl při sterilizaci použit.

V lékárně se nejčastěji používá sterilizace vlhkým teplem (nasycenou vodní parou v autoklávu) nebo cirkulujícím horkým vzduchem (v horkovzdušném sterilizátoru).

V lékárně se provádí sterilizace horkým vzduchem / vlhkým teplem. **Výběr z možností:**

Sterilizace vlhkým teplem (sytou vodní parou)

Sterilizaci v lékárně provádí proškolená FA nebo F v autoklávu(doplnit výrobní číslo, prostorové umístění). Sterilizují se

Popis postupu

Programy (dle pokynů výrobce):

P3 – roztoky (121°C po dobu 30min)

P7 – Vakuum test (test těsnosti komory) – spouští se jako kontrola 1x denně před sterilizačním cyklem, pokud zařízení umožňuje.

P8 – Bowie-Dick test (test průniku páry) - spouští se jako kontrola 1x denně před sterilizačním cyklem v prázdné komoře. Na základě kladného výsledku Bowie-Dick testu je možné provádět sterilizaci bez omezení po dobu 1 týdne.

Sterilizace cirkulujícím horkým vzduchem

Lékárna je vybavena horkovzdušným sterilizátorem.

Sterilizace v horkovzdušných sterilizátorech vybavených nucenou cirkulací vzduchu. Sterilizační expozice se počítá od doby dosažení sterilizační teploty.

teplota	sterilizační expozice	zdroj informace
160°C	60 min.	Vyhl. č. 306/2012 Sb.
170°C	30 min.	Vyhl. č. 306/2012 Sb.
180°C	20 min.	Vyhl. č. 306/2012 Sb.

Druh obalu	Exspirace pro materiál	
	Volně uložený	Chráněný
kazeta	24 hod	48 hod
kontejner s termostabilním filtrem	6 dnů	12 týdnů
fólie pro horkovzdušnou sterilizaci	6 dnů	12 týdnů

O průběhu sterilizace jsou vedeny záznamy v písemné formě v sešitě *Sterilizační deník*. Dokumentace zahrnuje záznam data každé sterilizace, sterilizačních parametrů, druhu sterilizovaného materiálu (přípravku), doložení sterilizace chemickým testem, jméno a podpis osoby, která sterilizaci provedla. Za správné vedení záznamů zodpovídá vedoucí lékárník nebo pracovník jím pověřený.

Záznamy monitorování sterilizačních přístrojů a kontrolní výsledky testů účinnosti sterilizace se archivují (nejméně 5 let). Dokumentace musí umožňovat zpětnou kontrolu každého sterilizačního cyklu.

Pravidelně se provádí kontrola účinnosti sterilizačních přístrojů pracovníky akreditované hygienické laboratoře. Je třeba ji provádět vždy u nového přístroje, po opravě, při každé pochybnosti o účinnosti přístroje a po každých proběhlých 200 sterilizačních cyklech, nejméně však 1x ročně u přístroje starého méně než 10let. U starších přístrojů je třeba kontrolu provést po každých 100 proběhlých sterilizačních cyklech, nejméně však 1x za půl roku. Dokumentace používaných sterilizátorů (typ přístroje, technické kontroly, zaškolení pracovníků) je vedena v příslušném SOP.

Pokud je sterilizace smluvně zajištěna, jsou o této sterilizaci rovněž vedeny záznamy včetně transportu (přepravní obal, pracovník).

Většina používaných zdravotnických prostředků pro přípravu sterilních léčivých přípravků je jednorázová (sterilní rukavice, čepice, stříkačky, jehly).

Sterilní léčivé přípravky se připravují v prostorách třídy čistoty A. K zajištění sterility se použije membránová filtrace přes filtr 0,22µm. Postupuje se podle Českého lékopisu, vyhlášky o správné lékárenské praxi, technologických předpisů a standardních operačních postupů.

8. Způsob oddělení pracovních ploch dle jejich využití

(příprava různých lékových forem, úprava léčivých přípravků, odkládání použitého nádobí a pomůcek, organoleptická kontrola surovin apod.).

9. Ochranné oděvy, manipulace s prádlem

Manipulace s prádlem (výměna pracovního oděvu – intervaly, uložení čistého a použitého prádla). Uskladnění, frekvence a způsob odvozu použitého prádla, uvést smluvní prádelnu zajišťující praní prádla, kdo je pověřen kontrolou řádné manipulace s prádlem.

Manipulace s prádlem se řídí Vyhláškou č. 306/2012 Sb. Praní prádla spadající z hlediska členění dle vyhlášky do kategorie ostatní je zajišťováno smluvní firmou – *uvést adresu*.

K praní ostatního prádla (např. pláště používaný jako ochranný oděv při výdeji) je možné využít i praní mimo smluvní prádelnu.

Pracovníci lékárny povinně používají při práci předepsaný ochranný oděv, včetně pracovní obuvi. Převlékají se v místnostech k tomu určených z civilního do ochranného pracovního oděvu. Ochranný oděv se volí dle charakteru výkonu.

V ochranných pracovních oděvech a obuvi nechodí pracovníci mimo prostory lékárny.

Obměnu pracovních oděvů a prádla zaměstnanci provádí dle doporučených termínů, při mimořádném znečištění ihned!

<u>Doporučené termíny výměny:</u>	pracovní plášť	2x týdně
	Košile	2x týdně
	Kalhoty	2x týdně -

K utírání rukou se používají jednorázové papírové ručníky uložené v krytých zásobnících.

Čisté prostory

Na práci v čistých prostorech používají pracovníci buď jednorázové sterilní pláště, masky, čepice a rukavice nebo pracovní kombinézu, která je vypraná a vysterilizovaná před každým použitím. V čistých prostorech se pohybují buď s návleky nebo v pracovních galoších.

Galoše se myjí a dezinfikují v lékárně (minimálně 1x týdně). Pracovní kombinézy 1x týdně sváží sanitárka na praní nebo sterilizaci mimo lékárnu smluvním partnerem – **doplnit**.

Manipulace s použitým prádlem

Doplnit.

Manipulace s čistým prádlem

Doplnit.

Prádlo je dováženo z prádelny v obalech. Čisté prádlo se ukládá do odvětrávaných skříněk k tomu určených.

10. Úklid prostor

Způsob provádění (např. denně na vlhko, s dezinfekcí - frekvence, pouze čisticí a mycí prostředky - frekvence), kdo provádí (pracoviště svými silami nebo smluvně), čím se provádí (používané úklidové prostředky, dezinfekční prostředky a pomůcky, jejich diferenciaci dle ošetřovacích prostor, způsob uložení). Uvádět konkrétně pro jednotlivé místnosti nebo skupiny místností.

Úklid a dezinfekce pracovní plochy mezi jednotlivými přípravami LP.

Četnost malování.

Úklid povrchů a ploch znečištěných biologickým materiálem se provádí ihned, s použitím dezinfekčního roztoku.

Četnost malování je v lékárně 1x za 2 roky (viz vyhl. 306/2012Sb.), v případě aplikace antibakteriálních nátěrových hmot se postupuje podle návodu výrobce (interval může být delší). Malování místností zdravotnických zařízení se provádí vždy, dojde-li ke kontaminaci stěn a stropů biologickým materiálem.

11. Způsob dekontaminace místa, kontaminovaného biologickým materiálem

(např. krvácející pacient v oficiálně nebo zakrvácený recept)

Veškerá manipulace s biologickým materiálem (např. krvácející pacient v oficiálně nebo zakrvácený recept, screening diabetu) se provádí zásadně v rukavicích na jedno použití. Způsob dekontaminace – viz bod 5.

12. Způsob manipulace a likvidace odpadů

Způsob manipulace a likvidace pevných odpadů, komunálního odpadu, zvláště uvést způsob manipulace a likvidace biologických odpadů (četnost odstraňování, co se jak odstraňuje a likviduje – zejména pokud lékárna poskytuje službu selfmonitoringu glykemie a obdobně), způsob a místo přechodného uložení odpadu před odvozem.

Uvést smluvní firmu zajišťující odvoz odpadu, frekvence odvozu.

Likvidace nepoužitelných léků od pacientů.

Způsob odstraňování tekutých odpadů.

Manipulace a nakládání s odpadem se řídí Zákonem o odpadech č. 185/2001 Sb., ve znění platných předpisů

V lékárně se vyskytují především tyto druhy a kategorie odpadu:

- Komunální odpad
- Farmaceutické odpady – nepoužitelná léčiva a cytostatika
- Potenciálně infekční odpad/ostrý odpad (např. prostředky použité pro stanovení glykémie)

Komunální odpad se ukládá do transparentních pytlů, jeho odvoz zajišťuje smluvní partner.

Odpad vzniklý při provádění screeningu glykémie (použité jednorázové lancety, příp. buničité čtverce kontaminované krví, jednorázové rukavice) je odstraňován bez další manipulace do vyčleněných označených nádob na odpad. Jedná se o potenciálně infekční odpad. Tento je denně odnášen do prostor dočasného shromaždiště zdravotnického odpad. Shromáždění odpadu před jeho konečným odstraněním ve vyhrazeném uzavřeném prostoru (**popis místa uložení**) je možné nejdéle 3 dny. Skladování nebezpečného infekčního odpadu je možné po dobu 1 měsíce ve vyčleněné lednici nebo chlazeném prostoru při teplotě do 8 °C, který je vyhrazen pouze k tomuto účelu. Odtud je s maximálně měsíční frekvencí odvážen firmou, která je specializovaná na odvoz zdravotnického odpadu.

S komunálním a infekčním odpadem manipuluje personál úklidové firmy a sanitárky lékárny.

Nepoužitelná léčiva od pacientů jsou likvidována

Uvést smluvní firmy zajišťující odvoz odpadu (s uvedením adresy smluvního zařízení), frekvence odvozu (jednou za 3 dny a nebo 1x měsíčně).

13. Voda

Zdroj pitné vody. – z vodovodního řádu / individuální vodní zdroj

Zdroj čištěné vody (typ přístroje, údržba – frekvence, zkoušení kvality vody).

Případně zdroj sterilní vody.

14. Zásady osobní hygieny zaměstnanců při přípravě léků

(osobní ochranné prostředky – jaké, kdy a kdo používá), způsob mytí rukou a jejich dezinfekce (kdy, kdo, čím a jak), používání jednorázových ručníků, jejich uložení, další zásady (kouření, jídlo na pracovišti apod.). Evidence pracovních úrazů.

Veškerý personál je povinen dodržovat zásady osobní hygieny. Zvláštní důraz je kladen na mytí a dezinfekci rukou, která je nutná vždy před i po každé manipulaci s pacientem, biologickým materiálem, před přípravou léčiv a zkoumadel, při manipulaci s použitým prádlem, odpadem, před odchodem z pracoviště, před jídlem a pitím, po použití WC. Na mytí rukou personál používá tekuté mýdlo, dezinfekci na bázi alkoholu, oboje umístěné v dávkovači u umyvadla. K osušení rukou se používají jednorázové ručníky uložené v zásobníku, které se odkládají do košů.

Pracovníci lékárny dodržují stanovené zásady osobní hygieny pracovníků ve zdravotnických zařízeních a podrobují se pravidelným preventivním lékařským prohlídkám.

Cizí osoby mají přístup, mimo prostory určené veřejnosti, pouze do vyhrazených místností lékárny za doprovodu pracovníka lékárny. Pohyb všech osob v prostoru lékárny se řídí ustanoveními Provozního řádu.

15. Zabezpečení lékárny - ochrana proti vloupání, požární ochrana.

16. Stručný popis jednotlivých činností v lékárně

(výdej léčivých přípravků, příprava léčivých přípravků individuální/hromadná – nesterilní/sterilní, výdej zdravotnických prostředků, zásilkový výdej, ... - včetně toho, kdo za co odpovídá)

Screening glykémie – podmínky a postup činnosti

V souladu s vyhláškou č.306/2012 Sb. jsou zabezpečeny hygienické podmínky pro screening glykémie takto:

- Realizace mimo výdejní táru - v konzultační místnosti, popř. diskretním koutě na vyčleněné pracovní ploše (stolek, na kterém jsou uloženy potřebné pomůcky)
- Zdravotnické prostředky k provádění screeningu jsou umístěny v uzavřené nádobě.
- Zdravotnické prostředky ke screeningu jsou jednorázové (mimo glukometru) a jsou poskytovány zájemcům bezplatně či za úplatu. K testování se používá:
 - glukometr umožňující monitoring více po sobě jdoucích pacientů
 - jednorázová odběrová sterilní lanceta
 - testovací proužek
 - dezinfekce pokožky (antiseptikum) a obvazový materiál k desinfekci a překrytí kůže po odběru
- Umyvadlo, k mytí rukou je používáno tekuté mýdlo v dávkovači, k utírání rukou jednorázové papírové ručníky uložené v krytém zásobníku. V případě přímé nedostupnosti umyvadla lze použít desinfekci na kůži, které neinterferuje s výsledkem měření.
- dezinfekční prostředek k desinfekci plochy po odběru
- označená silnostěnná nádoba na potenciálně infekční odpad
- jednorázové rukavice
- dezinfekční prostředek na ruce

Postup stanovení:

1. Pacientovi řádně vysvětlit celý postup stanovení glykémie - stanovení je možné provést kdykoliv přes den, nezávisle na příjmu potravy nebo nalačno.
2. Umytí rukou, alternativně desinfekce kůže.
3. Před vložením testovacího proužku nastavit glukometr dle pokynů výrobce - kontrolou shody kódu na obalu s proužky s nastavením na glukometru, popř. použitím kalibračního čipu. V případě neshody upravit dle Návodu.
4. Stanovení glykémie provádí pacient, případně farmaceut pacientovi, z krve odebrané z bříška prstu nebo z alternativního místa (například předloktí).
5. Jednorázovou lancetou je proveden vpich do prstu, mírným stlačením a masírováním vytvoří kapičku krve. Vsunutím proužku do glukometru je provedena jeho aktivace.
6. Změření glykémie, interpretace výsledku stanovení.
7. K hygienickému překrytí místa vpichu následně po vpichu lze použít buničitou vatu s vhodným desinfekčním prostředkem.
8. Použité pomůcky kontaminované krví jsou bezprostředně po použití (bez další manipulace) uloženy do nádoby na odpad, která je k těmto účelům vyčleněna.
9. Měření dle návodu výrobce glukometru a interpretace výsledků farmaceutem (viz *Doporučený postup ČLnK Selfmonitoring glykemie v lékárně*).

17. Dokumentace a evidence v lékárně

Například záznamy o teplotě uchovávání léčiv, o sterilizaci, o účinnosti zařízení, evidence návykových látek, evidence vysoce toxických látek, standardní operační postupy, technologické postupy.

III. Zvláštní údaje

Samostatně uvést jednotlivá pracoviště pro přípravu zvlášť náročných lékových forem (OPSL, OPC, příprava radiofarmak). Uvést provozní specifika těchto pracovišť – prostory, úklid, OOP

Závěrečné ustanovení

Provoz lékárny je řízen tak, aby nedocházelo k nežádoucím hygienicko-epidemiologickým situacím. Provozní řád je závazný pro všechny pracovníky lékárny.

Provozní řád zpracoval:	Datum	Jméno	Podpis
Za dodržování řádu a jeho kontrolu zodpovídá:	Datum	Jméno	Podpis
Řád schválen orgánem ochrany veř. zdraví:	Datum	Jméno	Podpis
S řádem seznámen personál:	Datum	Jméno	Podpis